

en toen Meyer daags daarna, zondag, in Friesland was (waar zijn volgeling, de hoogbejaarde ds. Domela Nieuwenhuis Nijegaard zich al als veldprediker opgaf), las hij in de pers het officiële bericht dat een 'Vrijwilligersverband Nederland' 'met medewerking van de bestaande politieke partijen' (kenmerkend waren daarmee Nationaal Front, de NSB en de NSNAP bedoeld) 'en van Nederlandse officieren' (Kleyn, Seyffardt) 'door een reeds opgericht Nederlands aanwervingsbureau georganiseerd' zou worden; het adres van dat bureau was Stadhouderslaan 132, Den Haag. Maar dat was het adres van de *SS-Ergänzungsstelle Nordwest!* 'Bericht goed', noteerde Meyer, 'adres van aanmelding is echter verkeerd'.¹

In zijn afwezigheid ontwierpen zijn medewerkers in Den Haag tijdens het weekeinde een grootse 'werfcampagne voor het Nederlandse Anti-Bolsjewistische Legioen': zij wilden bijvoorbeeld 50000 affiches laten aanplakken. 'Het is nodig', zo heette het in een instructie die aan alle afdelingsleiders toegezonden werd, 'dat na de eerste week van plakken wordt gezegd: 'Die Nationaal Fronters hebben het toch voor elkaar! Hun organisatie en propaganda klopt als een bus!'. . . Nu eindelijk (wordt) ons de grote kans geboden waar ieder onzer sinds jaren op wacht'.²

Toen Meyer op dinsdag 8 juli uit het noorden weer in Den Haag terugkeerde, lagen daar nieuwe negatieve reacties uit eigen rijen op hem te wachten. Sinds de verschijning van zijn artikel van 28 juni hadden tweehonderd leden bedankt! Hij ging aarzelen. Alom zag hij dat biljetten aangeplakt werden waarin vrijwilligers op het adres Stadhouderslaan 132 attent gemaakt werden. Vijfduizend van die biljetten had Leib bij het hoofdkwartier van Nationaal Front laten bezorgen. Meyer verbood, ze te distribueren. Hij besloot bij Seyffardt (wiens naam hem in de voorafgaande dagen al enkele malen genoemd was) zijn licht op te steken.

*

Seyffardt had overeenkomstige teleurstellingen beleefd. Op zaterdag, vermoedelijk nadat Leib hem verteld had van Hitlers accoord, had hij twee officieren die hem goed bekend waren (een van hen generaal-majoor N. T. Carstens, de oud-commandant van het 1ste legerkorps) om medewerking gevraagd; beiden hadden op besliste toon geweigerd. Zondag verscheen het

¹ A.v., 6 juli 1941 (a.v.). ² Nat. Front, afd. propaganda: 'Instructie', 7 juli 1941 (a.v., 1953).